



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Kasım 2013
Sayı : 1926

34514

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Mehmet ŞEKER
Gaziantep Milletvekili

Yerel basın, demokrasinin dördüncü erki olan basını besleyen kılcal damarlardır. Dolayısıyla sağlıklı işleyen demokrasilerde yerel basını güçlendirecek önlemlerin alınması gerekmektedir. Bunun için yerel basının baskı ve haber kalitesini yükseltecek destekler verilmesi, bölge halkının yerel gazete satın alma ve okuma alışkanlığını artıracak kampanyalar düzenlenmesi noktasında Basın İlan Kurumu'na (BİK) önemli görevler düşmektedir. Ancak BİK yerel basın yerine Kurumu güçlendirecek yöntemler geliştirmekte, bu anlamda 195 sayılı kanunun 8. maddesinde belirtilen duruma uymayan illerde de şube açarak edindikleri kontrol yetkisiyle yerel basına baskı uygulamakta ve ilan bedellerinin %15'ini keserek de ciddi bir gelir elde etmektedir.

Örneğin 16 yerel gazetenin resmi ilan ve reklam aldığı Gaziantep'te önce oluşturulan bir Kontrol Kurulu ile gazete satışları denetletirilmiş, yazılan rapor içeriği bildirilmeyerek ve aylarca bekletilerek yerel gazetelerin birleşmesi yönünde baskı aracı olarak kullanılmıştır. Haziran ayındaki tek bir günün satışının baz alındığı ve bir tane bayi ile yapılan görüşme neticesine dayandırılarak gazetelerin 14 aylık bayi satışlarına ilişkin yoruma yer verilen bu raporlar sonucu da Gaziantep'teki 11 gazetenin resmi ilan ve reklam hakkı 14 aylığına düşürülmüştür. BİK'in Anadolu'nun dört bir yanında hayata geçirdiği bu türden uygulamalar yerel basını güçlendirmede gibi binlerce basın emekçisinin de işsiz kalmasına neden olmuştur.

Konuya ilişkin olarak;

1. Tek bir günlük satış rakamına ve tek bir bayi ile yapılan görüşmeye dayanarak bir gazetenin 14 aylık satışına yönelik yorumdan oluşan bir rapor hazırlanması yasal mıdır?
2. Gaziantep'te Haziran ayında yapılan denetim sonucu oluşturulan raporların Kasım ayına kadar bekletilmesinin nedeni nedir? Bu raporların yerel basının birleştirilmesi için bir baskı aracı olarak kullanıldığı ve bu nedenle aylarca bekletildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise farklı yayın çizgisine sahip gazeteleri birleşmeye zorlamanın yerel basına ne tür bir katkısının olacağı düşünülmektedir?
3. 195 sayılı Kanunun 8. maddesi BİK "basının Ankara, İstanbul ve İzmir'dekiler gibi miktar ve kalite bakımlarından önem kazanan diğer şehirlerde şube açabilir" demektedir. Mevcut durumda Gaziantep'te 11 gazete vasıfsız duruma düştüğüne göre BİK Gaziantep Şube Müdürlüğü'nün kapatılması gerekmez mi?
4. Aylar önce, yeterli çap ve derinlikte denetleme yapmadan ve yoruma dayalı olarak hazırlanan raporlar neticesinde 11 gazetenin 14 aylığına resmi ilan ve reklamının kesilmesi yönündeki cezanın kaldırılması veya hafifletilmesi konusunda yürütülen bir çalışma var mıdır?
5. BİK'in keyfi ve baskıcı uygulamaları sonucu Anadolu'nun dört bir yanında binlerce basın emekçisinin işsiz kalması adalet ve demokrasiyle bağdaşmakta mıdır?